

**Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедра права Європейського Союзу**

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЄВРОПЕЙСЬКЕ ІНТЕРНЕТ – ПРАВО»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність – 293 «Міжнародне право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2022

Харків 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Європейське Інтернет-право» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 293 «Міжнародне право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2022. 31 с.

Розробники:

Жуков Ігор Миколайович – доцент кафедри права Європейського Союзу,
кандидат юридичних наук, доцент
Трагнюк Олеся Янівна - доцент кафедри права Європейського Союзу,
кандидат юридичних наук, професор

Затверджено на засіданні кафедри права Європейського Союзу
(протокол № 1 від 1 вересня 2022 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на засіданні кафедри права
Європейського Союзу (протокол №12 від 22 червня 2023 року)

Завідувач кафедри – Яковюк Іван Васильович, доктор юридичних наук,
професор, професор

Завідувач кафедри - Комарова Тетяна В'ячеславівна, доктор юридичних наук,
професор, професор

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	6
3. Зміст програми навчальної дисципліни.....	9
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	14
4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.....	14
4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	15
5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання	16
6. Критерії оцінювання результатів навчання.....	17
7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання.....	18
8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	19

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Європейське Інтернет – право» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародне право» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 293 «Міжнародне право».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС - 4,0	Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини» Спеціальність – 293 «Міжнародне право» Рівень освіти – другий (магістерський)	вибіркова	вибіркова
Кількість модулів – 2		Рік підготовки: 2022-2023	Рік підготовки: 2022-2023
Загальна кількість годин - 120		семестр	семестр
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2- 4, самостійної роботи студента – 6 - 8.		2	2
		Лекції	Лекції
		18 год.	6 год.
		Практичні / семінарські заняття	Практичні / семінарські заняття
		20 год.	4 год.
		Самостійна робота	Самостійна робота
82 год.		110 год.	
	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)	

Мета навчальної дисципліни «Європейське Інтернет-право» – формування системи наукових знань у сфері правового регулювання відносин із застосування цифрових технологій; вироблення базових умінь та навичок імплементації норм права, які регламентують діяльність різноманітних суб'єктів (публічного та приватного права та управління) у інформаційному середовищі; активізація аналітичної діяльності здобувачів вищої освіти, проведення науково-дослідницької роботи у сфері правового регулювання відносин, які розвиваються у межах цифрового суспільства в рамках Європейського Союзу.

Завдання:

- опанування студентами вироблених юридичною наукою теоретичних знань у сфері правового регулювання відносин у мережі Інтернет;
- освоєння нормативного матеріалу, який є результатом правотворчої діяльності різних суб'єктів суспільних відносин у сфері цифрових технологій у Європейському Союзі;
- визначення актуальних напрямків правового регулювання суспільних відносин, які пов'язані із наданням транскордонних послуг в мережевих та інформаційних системах, зокрема і межах внутрішнього ринку Європейського Союзу;
- ознайомлення з проблематикою визначення юрисдикція та застосовного права у регулюванні відносин у мережі Інтернет, з практикою Суду ЄС щодо спорів, які виникають між суб'єктами відносин у кіберпросторі;
- визначення тенденцій розвитку правового регулювання у сфері електронного урядування;
- освоєння нормативного матеріалу, зокрема законодавства ЄС, у сфері правового регулювання статусу, компетенції та функцій різних учасників відносин у мережі Інтернет;
- розвиток навичок і умінь застосування норм, які регулюють відносини у кіберпросторі у практичній діяльності, зокрема у таких сферах як захист даних, авторського та суміжних прав, конкуренція, електронна комерція тощо.

Пререквізити: Європейське приватне міжнародне право, правове регулювання внутрішнього ринку ЄС, конкуренційне (антимонопольне) право.

Кореквізити: право СОТ, податкове право, міжнародне податкове право.

Постреквізити: Корпоративне право та управління ЄС, Міжнародне право інтелектуальної власності, Правові аспекти електронної комерції.

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

- РН 1. Демонструвати знання ключових понять, принципів, теорій та доктрин у Європейському Інтернет-праві та аналізувати основні підходи до визначення природи Європейського Інтернет-права, його місця у правовій системі ЄС, пропонувати та обґрунтовувати власні ідеї та пропозиції стосовно відповідної проблематики.
- РН 2. Демонструвати знання специфіки предмету, принципів, джерел Європейського Інтернет-права, його системно-структурної будови.
- РН 3. Здійснювати логічний, критичний і системний аналіз правового регулювання транскордонних послуг у мережевих та інформаційних системах, в тому числі у межах функціонування внутрішнього ринку ЄС.
- РН 4. Демонструвати вміння визначати юрисдикцію та застосовне право у регулюванні відносин у мережі Інтернет з урахуванням правил, які існують у Європейському Союзі.
- РН 5. Демонструвати вміння визначати юрисдикцію та застосовне право у регулюванні відносин у мережі Інтернет з урахуванням правил, які існують у Європейському Союзі, знання особливостей правового регулювання альтернативного вирішення спорів в сфері Інтернет-відносин в Європейському Союзі, а також визнання та виконання іноземних судових рішень у спорах, які виникають між суб'єктами у кіберпросторі.
- РН 6. Характеризувати правовий статус та особливості відповідальності учасників відносин у мережі Інтернет за нормами права ЄС, демонструвати вміння обирати регуляторний режим.
- РН 7. Демонструвати знання особливостей правового регулювання функціонування електронного уряду, типів та принципів, електронного урядування у ЄС, статусу суб'єктів електронного урядування відповідно до права ЄС.
- РН 8. Демонструвати вміння застосовувати знання щодо правової регламентації відносин у сфері надання довірчих послуг, використання електронного підпису, конфіденційності та захисту даних у цифровому суспільстві, захисту авторського права та суміжних прав, захисту торгівельних марок та інших прав промислової власності в мережі Інтернет у Європейському Союзі.
- РН 9. Демонструвати знання основ правового регулювання у ЄС електронної комерції та захисту від недобросовісної конкуренції у мережі Інтернет.
- РН 10. Надавати на професійному рівні консультації щодо сутності й способів захисту прав та інтересів суб'єктів Європейського Інтернет-права.
- РН 11. Виявляти знання основних механізмів, правил та процедур розв'язання спорів, що виникають під час тлумачення і застосування Інтернет-права у ЄС.
- РН 12. Характеризувати актуальні проблеми сучасного розвитку Європейського Інтернет-права, виокремлювати напрями його еволюції.

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Міжнародне право», а

саме:

Загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність до критичного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність виявляти й вирішувати проблеми, що виникають у професійній сфері, формулювати і ставити питання для подальшого їх вирішення.

ЗК 6. Здатність ефективно працювати в міжкультурному середовищі, зокрема розробляти міжнародні проєкти та управляти ними.

ЗК 7. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК 9. Здатність до вирішення проблем інноваційного характеру та до пошуку альтернативних рішень у професійній діяльності.

ЗК 10. Уміння працювати (збирати, отримувати, систематизувати та синтезувати) з різноманітною інформацією, та великими обсягами інформації з різних джерел, аналізувати та критично-конструктивно її оцінювати з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних відносин.

ЗК 11. Здатність використовувати новітні інформаційні та комунікативні технології у професійних цілях.

ЗК 12. Здатність формулювати особисту думку та доказово її представляти.

ЗК 15. Здатність розуміти специфіку предметної сфери і професійної діяльності, приймати обґрунтовані, виважені рішення та усвідомлювати їх етичні наслідки.

ЗК 16. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня, з інших галузей знань та видів діяльності, а також здатність працювати в міжнародному фаховому середовищі.

Спеціальних компетентностей:

СК 3. Здатність самостійно забезпечувати юридичне представництво інтересів фізичних, юридичних осіб чи держави при розгляді справ у національних та міжнародних установах та організовувати надання юридичних послуг.

СК 4. Здатність комплексно використовувати вузькоспеціалізовані знання у конкретних сферах регулювання міжнародного публічного права, міжнародного приватного права, європейського права для вирішення прикладних завдань.

СК 7. Здатність представляти інтереси України або фізичних і юридичних осіб у міжнародних судових установах, арбітражах, національних судах іноземних держав.

СК 8. Здатність працювати і представляти інтереси України в міжнародних міжурядових організаціях.

СК 12. Здатність здійснювати дослідження та/або запроваджувати інновації у різних галузях та інститутах міжнародного публічного права, міжнародного приватного права, права ЄС.

СК 14. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці міжнародно-правових явищ та міжнародних відносин з використанням юридичного інструментарію.

СК 16. Здатність працювати з міжнародною документацією (договорами, актами міжнародних організацій та органів, тощо), визначати їх правову природу, складати проекти й супровідну документацію українською й іноземними мовами.

СК 21. Здатність ефективно комунікувати у міжнародному, мультикультурному середовищі з використанням знань у сфері міжнародного права, європейського права й міжнародних відносин.

Програмних результатів навчання:

ПРН 1. Аналізувати різноаспектні проблеми міжнародно-правового й національно-правового змісту і пропонувати шляхи їх вирішення.

ПРН 4. Розуміти міжнародно-правову ситуацію, прогнозувати її розвиток, фахово і критично оцінювати події та явища зі сфери міжнародних відносин та світової політики, використовуючи юридичний інструментарій.

ПРН 5. Здійснювати юридичне представництво клієнта в національних судах, міжнародних комерційних арбітражах, органах державної влади та

місцевого самоврядування.

ПРН 6. Захищати інтереси власної держави в національних судах, міжнародних комерційних арбітражах, міжнародних судах та організаціях, зокрема інтеграційних, на міжнародних конференціях.

ПРН 8. Готувати проекти міжнародних договорів й актів національного законодавства, надавати пропозиції з усунення колізій між нормами міжнародного права, а також із приведення норм національного права у відповідність до норм міжнародного права.

ПРН 10. Надавати юридичний супровід процесам адаптації різних галузей законодавства України до права Європейського Союзу.

ПРН 11. Демонструвати навички спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня, інших галузей знань та видів діяльності, а також здатність працювати в міжнародному, міжкультурному середовищі; організувати і вести переговори.

ПРН 17. Проводити дослідження з міжнародно-правової тематики, застосовуючи першоджерела й прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки й презентувати результати дослідження.

ПРН 18. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційно-комунікаційні технології і бази даних.

ПРН 19. Демонструвати знання еволюції, стану й перспектив розвитку правового регулювання різноманітних сфер міжнародного співробітництва, усвідомлювати наслідки конвергенції правових систем в умовах глобалізації та регіональної інтеграції.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Організаційно-правові засади регулювання цифрових технологій у Європейському Союзі.

Правові основи регулювання відносин у мережі Інтернет. Місце та роль Інтернету в розвитку сучасного суспільства. Основні принципи регулювання

функціонування мережі Інтернет. Основні аспекти формування інтернет-законодавства Європейського Союзу. Політика та компетенція Європейського Союзу щодо регулювання відносин у сфері цифрових технологій. Джерела та методи правового регулювання відносин у Інтернет-мережі в ЄС.

Послуги інформаційного суспільства та внутрішній ринок ЄС. Транскордонні послуги в мережевих та інформаційних системах. Значення та правове регулювання транскордонних цифрових послуг. Послуги в межах інформаційного суспільства та їх регулювання в ЄС (загальні підходи до розуміння та характеристика). Принцип країни походження у сфері надання Інтернет-послуг: сфера застосування та юрисдикція. Геоблокування.

Юрисдикція та застосовне право у регулюванні відносин у мережі Інтернет. Розвиток юрисдикційних норм, які регулюють Інтернет-відносини. Регламент № 44/2001 Ради ЄС про юрисдикцію, визнання і виконання судових рішень у цивільних і комерційних справах (Брюссель I (нова редакція) та співвідношення із законодавством держав-членів ЄС. Сфера застосування Брюссельської системи щодо відносин, які виникають у мережі Інтернет. Правове регулювання альтернативного вирішення спорів в сфері Інтернет-відносин в ЄС. Визнання та виконання іноземних судових рішень.

Правове регулювання діяльності та відповідальності провайдера. Правовий статус посередників у мережі Інтернет. Регуляторний режим і його вибір. Правове регулювання відповідальності посередників: підхід ЄС. Незаконний контент: заходи на рівні ЄС та у національному праві держав-членів. Інтернет-делікти та міжнародне приватне право ЄС. Юрисдикція (загальна та спеціальна юрисдикція). Місце виникнення причинного зв'язку та місце заподіяння шкоди. Вибір застосовного права. Інтернет-делікти за Регламентом № 864/2007 Європейського парламенту та Ради про право, що застосовується до недоговірних зобов'язань («Рим II») від 11.07.2007 р. Право, що застосовується до відповідальності посередника. Судові заборони та запити на інформацію. Практика Суду ЄС та Європейського суду з прав людини.

Правові аспекти функціонування електронного уряду. Правовий режим відкритих даних. Визначення та основні поняття у сфері електронного урядування. Глобальне дослідження ООН з питань електронного урядування та його роль у розвитку правового регулювання електронного уряду у межах ЄС. Роль політичного вибору у розвитку електронного урядування. Типи та принципи європейського електронного урядування. Учасники електронного урядування та їхній правовий статус. Правове регулювання електронного урядування: рівень ЄС та національний рівень. Категоризація сектору електронного урядування. Принципи європейського електронного урядування Директива 2003/98/ЄС від 17.11.2003 р. про вторинне використання інформації публічного сектора.

Модуль 2. Окремі аспекти захисту прав при використанні цифрових технологій у Європейському Союзі.

Правове регулювання ідентифікації та автентифікації в кіберпросторі. Ідентичність та кібербезпека. Електронна ідентифікація, довірчі послуги, електронний підпис. Системи електронної ідентифікації. Довірчі послуги. Електронний підпис. Ідентифікація та автентифікація як передумови для надання та використання електронних послуг. Ідентифікації відповідно до Регламенту eIDAS (Регламент (ЄС) № 910/2014 від 23 липня 2014 року про електронну ідентифікацію та довірчі послуги для електронних транзакцій на внутрішньому ринку та про скасування Директиви 1999/93/ЄС).

Конфіденційність та захист даних у цифровому суспільстві. Правове регулювання захисту приватного життя в цифровому світі та транскордонний захист даних. Загальна характеристика законодавства ЄС про захист даних. Регламент ЄС 2016/679 від 27 квітня 2016 року про захист фізичних осіб у зв'язку з опрацюванням персональних даних і про вільний рух таких даних, та про скасування Директиви 95/46/ЄС (Загальний регламент про захист даних) (GDPR): територіальна сфера застосування; визначення контролера або оператора; транскордонні органи обробки та нагляду; транскордонна обробка даних відповідно до GDPR; механізм «єдиного вікна»; скарги до наглядового

органу та засоби судового захисту; цивільні позови проти контролера або оператора. GDPR та застосовне право. Юрисдикція. Взаємодія з Регламентом Брюссель I та національними правилами. Директива № 2002/58/ЄС Європейського парламенту та Ради ЄС щодо обробки персональних даних та захисту конфіденційності в секторі електронних засобів зв'язку (Директива про конфіденційність та електронні засоби зв'язку). Файли cookie. Небажані повідомлення («спам»). Захист особистих прав та дифамація. Юрисдикція та вибір застосовного права. Визнання та виконання судових рішень.

Захист авторського права та суміжних прав в мережі Інтернет. Загальна характеристика міжнародного та законодавства ЄС у сфері авторського права. Гармонізація авторського права ЄС. Юрисдикція у спорах про захист авторських прав в мережі Інтернет (критерії визначення юрисдикції: місце проживання відповідача; множинність відповідачів; причинно-наслідковий зв'язок; центр інтересу правовласника). Обмеження юрисдикції за місцем заподіяння шкоди. Мозаїчний підхід до встановлення порушення авторського права у мережі Інтернет. Вибір застосовного права та колізійний принцип *lex loci protectionis*. Визнання та виконання судових рішень.

Недобросовісна конкуренція. Торгівельні марки та інші прав промислової власності в мережі Інтернет. Недобросовісна конкуренція та захист промислової власності: загальні питання правової регламентації у Європейському Союзі. Торгівельні марки, промислові зразки та патенти: правова регламентація у ЄС та унітарний захист. Бізнес-діяльність у мережі Інтернет та конкурентне законодавство ЄС.

Інтернет та електронна комерція. Еволюція правового регулювання електронної комерції у ЄС. Директива 2000/31 Європейського парламенту та Ради «Про деякі правові аспекти інформаційних послуг» (Директива про електронну комерцію): мета та основні положення. Договори on-line: засади правового регулювання. Правила юрисдикції, що застосовуються до електронних договорів. Директива Європейського Парламенту і Ради

2011/83/ЄС від 25 жовтня 2011 року про права споживачів, про внесення змін до Директиви Ради 93/13/ЄЕС та Директиви Європейського Парламенту і Ради 1999/44/ЄС, а також про скасування Директиви Ради 85/577/ЄЕС і Директиви Європейського Парламенту і Ради 97/7/ЄС (Директива про захист прав споживачів). Правове регулювання електронних споживчих договорів у праві ЄС. Питання юрисдикції у сфері правового регулювання та застосування електронних контрактів.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські	Самостійна робота
		Модуль 1. Організаційно-правові засади регулювання цифрових технологій у Європейському Союзі.				
		Тема 1. Правові основи регулювання європейського Інтернет-права.	2	2	8	
		Тема 2. Послуги інформаційного суспільства та внутрішній ринок ЄС.	2	2	8	
		Тема 3. Юрисдикція та застосовне право у регулюванні відносин у мережі Інтернет.	2	2	8	
		Тема 4. Правове регулювання діяльності та відповідальності провайдера.	2	2	8	
		Тема 5. Правові аспекти функціонування електронного уряду. Правовий режим відкритих даних.	2	2	8	
		<i>Разом</i>	<i>10</i>	<i>10</i>	<i>40</i>	
		Модуль 2. Окремі аспекти захисту прав при використанні цифрових технологій у Європейському Союзі.				
		Тема 6 Правове регулювання ідентифікації та автентифікації в кіберпросторі.	1	2	8	
		Тема 7. Конфіденційність та захист даних у цифровому суспільстві.	1	2	8	
		Тема 8. Захист авторського права та суміжних прав в мережі Інтернет.	2	2	8	
		Тема 9. Недобросовісна конкуренція. Торгівельні марки та інші прав промислової власності в мережі Інтернет.	2	2	8	
		Тема 10. Інтернет та електронна комерція.	2	2	10	
		<i>Разом</i>	<i>8</i>	<i>10</i>	<i>42</i>	
		Усього годин / кредитів ECTS	18	20	82	

4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах		
			Усього	У тому числі	
				Лекції	Практичні заняття, семінарські
		Модуль 1. Організаційно-правові засади регулювання цифрових технологій у Європейському Союзі.			
		Тема 1. Правові основи регулювання європейського Інтернет-права.	1	1	10
		Тема 2. Послуги інформаційного суспільства та внутрішній ринок ЄС.	1	1	10
		Тема 3. Юрисдикція та застосовне право у регулюванні відносин у мережі Інтернет.			10
		Тема 4. Правове регулювання діяльності та відповідальності провайдера.	1		10
		Тема 5. Правові аспекти функціонування електронного уряду. Правовий режим відкритих даних.	1		10
		<i>Разом</i>	4	2	50
		Модуль 2. Окремі аспекти захисту прав при використанні цифрових технологій в Європейському Союзі.			
		Тема 6. Правове регулювання ідентифікації та автентифікації в кіберпросторі.	1	1	12
		Тема 7. Конфіденційність та захист даних у цифровому суспільстві.	1	1	12
		Тема 8. Захист авторського права та суміжних прав в мережі Інтернет.			12
		Тема 9. Недобросовісна конкуренція. Торгівельні марки та інші прав промислової власності в мережі Інтернет.			12
		Тема 10. Інтернет та електронна комерція.			12
		<i>Разом</i>	2	2	60
		Усього годин / кредитів ECTS	6	4	110

5. *Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання*

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Європейське Інтернет-право» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, вирішення практичних завдань або задач, виконання тестових завдань, участь у розробці кейсу, захист портфоліо практики Суду Європейського Союзу, захист есе або реферату за ініціативи студента. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки здобувача у вивченні поточного матеріалу. У ході практичного заняття здобувач може отримати оцінку п'ятибальною шкалою (1, 2, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквиумів, контрольних робіт, тестування тощо.

Впродовж семестру студенти виконують завдання для самостійної роботи (опрацювання статистичних даних інститутів ЄС, рішень Суду Європейського Союзу; підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції та статей; проведення дослідження (проекту) з вузької проблематики з подальшою його презентацією тощо). Робота є індивідуальною та самостійною, а отже співавторство студентів та інші форми надання допомоги один одному не допускаються. При виконанні самостійної роботи студент зобов'язаний додержуватися правил академічної доброчесності та безпосередньо недопущення плагіату. Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 20.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є залік. Мінімальна кількість балів для отримання заліку – 60.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль					Підсумкова оцінка знань
Модуль № 1		Модуль № 2		Індивідуальна робота	(залік)
п/з	Тест / Колоквіум	п/з	Тест / Колоквіум		
Max 25	Max 15	Max 25	Max 15	Max 20	Max 100

6. Критерії оцінювання результатів навчання

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	2	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки.
	1	Недостатній рівень засвоєння матеріалу, значна кількість суттєвих помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум або тестове завдання	Max 15	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою, вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні та практичні висновки.
	12	Розкрито основні положення теми, але є деякі неточності у викладанні матеріалу, теоретичні поняття недостатньо підкріплено фактичними даними.
	10	Основні положення теми розкрито, але деякі питання висвітлено неповно. Студент добре володіє матеріалом, але відсутня творчість та самостійність у дослідженні.
	8	Задовільні результати опрацювання матеріалу, можлива певна кількість несуттєвих помилок.
	6	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
Індивідуальна робота	Max 20	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота не містить методологічних помилок, є посилання на джерела та власні висновки. При захисті продемонстровані глибокі знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	15	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота містить незначні методологічні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.

	10	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри, але з незначними помилками. Робота містить методологічні та змістовні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, але виникли проблеми з аргументації окремих понять та суджень у роботі, доведеність висновків.
	8	Робота оформлена з помилками та порушеннями кафедральних вимог щодо форми роботи. Робота містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для обґрунтування дослідження та висновків. При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих положень роботи та обґрунтованості і доведеності висновків.
	Min 0	Робота оформлена неналежним чином, без посилання на джерела та містить методологічні помилки. При захисті автор роботи не може продемонструвати знання з обраної теми, навести аргументацію понять та здійснити аналіз інформації. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.

7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34

8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Консолідовані версії Договору про Європейський Союз та Договору про функціонування Європейського Союзу від 15.04.2008р. URL: <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EN&f=ST%206655%202008%20INI>
T
2. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергетики та їх державами-членами, з іншої сторони, 2014р. URL: http://www.kmu.gov.ua/kmu/control/uk/publish/article?art_id=248387631&cat_id=223223535
3. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закон України № 1629-IV від 18.03.2004 р. Відом. Верхов. Ради. 2004. № 29. Ст. 367.
4. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики України: Закон України № 2411-VI від 01.07.2010 р. Відом. Верхов. Ради України. 2010. № 40. Ст. 527.
5. Угода про партнерство та співробітництво між Україною і Європейськими співтовариствами та їх державами-членами від 14.06.1994 р. Офіц. вісн. України. 2006. № 24. Ст. 1794.
6. Про Урядовий офіс з питань європейської та євроатлантичної інтеграції: Постанова Кабінету Міністрів України від 13.08.2014 № 346. Офіц. вісн. України. 2014. № 66. Ст. 67.
7. План дій «Україна - Європейський Союз» від 21.02.2005 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_693
8. Порядок денний асоціації Україна - ЄС для підготовки та сприяння імплементації Угоди про асоціацію / Міжнародний документ № 994-990 від 16.06.2009р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_990
9. Угода про вільну торгівлю між Україною та державами ЄАВТ від 24.06.2010 р. Офіц. вісн. України. 2012. № 1(54). Ст. 227.

10. Угода між Європейським Союзом і Україною про визначення загальної схеми участі України в операціях Європейського Союзу із врегулювання криз від 13.06.2005 р. Офіц. вісн. України. 2008. № 24. Ст. 726.

11. Угода між Україною та Європейським Союзом про процедури безпеки, які стосуються обміну інформацією з обмеженим доступом, від 13.06.2005 р. Офіц. вісн. України. 2007. № 15. Ст. 582.

12. Договір про заснування Енергетичного співтовариства від 25.10.2005 р. Офіц. вісн. України. 2011. № 1. Ст. 1.

13. Протокол до Угоди про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами про Рамкову угоду між Україною та Європейським Союзом про загальні принципи участі України в програмах Союзу від 22.11.2010 р. Офіц. вісн. України. 2011. № 92. Ст. 3360.

14. Угода між Україною та Європейським поліцейським офісом про стратегічне співробітництво від 04.12.2009 р. Офіц. вісн. України. 2010. № 96. Ст. 3432.

15. Угода між Україною та Європейським Співтовариством про спрощення оформлення віз від 18.06.2007 р. Відом. Верхов. Ради України. 2008. № 10. Ст. 97.

16. Угода між Україною та Європейським Співтовариством про реадмісію осіб від 18.06.2007 р. Відом. Верхов. Ради України. 2008. № 9. Ст. 86.

17. Угода між Україною та Європейським Співтовариством про наукове і технологічне співробітництво від 04.07.2002 р. Офіц. вісн. України. 2004. № 4 (13.02.2004). Ст. 214.

18. Угода про співробітництво щодо цивільної глобальної навігаційної супутникової системи (ГНСС) між Україною та Європейським Співтовариством, його державами-членами від 01.12.2005 р. Офіц. вісн. України. 2007. № 4. Ст. 145.

19. Про затвердження стратегії інтеграції України до Європейського Союзу: Указ Президента України № 615/98 від 11.06.1998 р. Офіц. вісн. України. 1998. № 24. Ст. 870.

20. Угода між Кабінетом Міністрів України та Європейським Співтовариством з атомної енергії про співробітництво у сфері мирного використання ядерної енергії від 28.04.2005 р. Офіц. вісн. України. 2006. № 5. Ст. 214.

21. Lugano Convention 2007. Convention on Jurisdiction and the Recognition and Enforcement of Judgments in Civil and Commercial Matters 30.10.2007 // URL: <http://www.dutchcivillaw.com/lugano2007leg.htm?uri=CONSLEG:1997R2027:20020530:EN:HTML>

22. Directive 95/46/EC on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, OJ L 281, 23.11.1995, p. 31 URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A31995L0046&qid=1679783290479>

23. Directive 96/9/EC of the European Parliament and of the Council of 11 March 1996 on the legal protection of databases. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/1996/9/2019-06-06>

24. Directive 2000/31/EC of the European Parliament and of the Council of 8 June 2000 on certain legal aspects of information society services, in particular electronic commerce, in the Internal Market («Directive on electronic commerce»). Директива про електронну комерцію/ URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32000L0031&qid=1676884617629>

25. Directive 2001/29/EC of the European Parliament and of the Council of 22 May 2001 on the harmonisation of certain aspects of copyright and related rights in the information society. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2001/29/2019-06-06>

26. Directive 2001/84/EC of the European Parliament and of the Council of 27 September 2001 on the resale right for the benefit of the author of an original work of art. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2001/84/oj>

27. Directive 2002/58/EC of the European Parliament and of the Council of 12 July 2002 concerning the processing of personal data and the protection of privacy in the electronic communications sector (Directive on privacy and electronic communications). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32002L0058&qid=1679783348747>

28. Directive 2004/48/EC of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the enforcement of intellectual property rights/. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2004/48/2004-04-30>

29. Directive 2005/29/EC of the European Parliament and of the Council of 11 May 2005 concerning unfair business-to-consumer commercial practices in the internal market and amending Council Directive 84/450/EEC, Directives 97/7/EC, 98/27/EC and 2002/65/EC of the European Parliament and of the Council and Regulation (EC) No 2006/2004 of the European Parliament and of the Council ('Unfair Commercial Practices Directive') (Text with EEA relevance). OJ L 149, 11.6.2005, p. 22–39 URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02005L0029-20220528&qid=1679226957778>

30. Directive 2006/115/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on rental right and lending right and on certain rights related to copyright in the field of intellectual property // URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2006/115/oj>

31. Directive 2006/116/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on the term of protection of copyright and certain related rights. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2006/116/2011-10-31>

32. Directive 2006/123/EC on services in the internal market. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32006L0123&qid=1679227236444>

33. Directive 2008/52/EC of the European Parliament and of the Council of 21 May 2008 on certain aspects of mediation in civil and commercial matters // URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32008L0052&qid=1678619402404>

34. Directive 2009/24/EC of the European Parliament and of the Council of 23 April 2009 on the legal protection of computer programs // URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2009/24/oj>

35. Directive 2010/13/EU of the European Parliament and of the Council of 10 March 2010 on the coordination of certain provisions laid down by law, regulation or administrative action in Member States concerning the provision of audiovisual media services (Audiovisual Media Services Directive) // URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32010L0013&qid=1679229649823>

36. Directive 2011/83/EU of the European Parliament and of the Council of 25 October 2011 on consumer rights, amending Council Directive 93/13/EEC and Directive 1999/44/EC of the European Parliament and of the Council and repealing Council Directive 85/577/EEC and Directive 97/7/EC of the European Parliament and of the Council Text with EEA relevance /Директива про права споживачів/ URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32011L0083&qid=1678007736003>

37. Directive 2012/28/EU of the European Parliament and of the Council of 25 October 2012 on certain permitted uses of orphan works Text with EEA relevance // URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2012/28/oj>

38. Directive 2013/11/EU of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013 on alternative dispute resolution for consumer disputes and amending Regulation (EC) No 2006/2004 and Directive 2009/22/EC (Directive on consumer ADR) // URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32013L0011&qid=1678619402404>

39. Directive 2014/26/EU of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on collective management of copyright and related rights and multi-territorial licensing of rights in musical works for online use in the internal market Text with EEA relevance // URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2014/26/oj>

40. Directive (EU) 2015/1535 Procedure for the provision of information in the field of technical regulations and of rules on Information Society services (Директива (ЄС) 2015/1535 Процедура надання інформації у сфері технічних регламентів та правил щодо послуг інформаційного суспільства) //

URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32016R0679&qid=1679230735963>

41. Directive (EU) 2019/790 on copyright and related rights in the Digital Single Market // URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32019L0790&qid=1679230302064>

42. Regulation (EC) No 6/2002 on Community designs // URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2002/6/2013-07-01>

43. Regulation (EU) No1215/2012 of the European Parliament and of the Council of 12 December 2012 on jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in civil and commercial matters (Brussels I-bis) // URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02012R1215-20150226&qid=1678618610621>

44. Regulation (EU) 2016/679 (General Data Protection Regulation) // URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32016R0679&qid=1679230735963>

45. Regulation (EU) 2017/1001 on the European Union trademark // URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2017/1001/oj>

46. Regulation (EU) 2017/1128 of the European Parliament and of the Council of 14 June 2017 on cross-border portability of online content services in the internal market // URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2017/1128/2017-06-30>

47. Regulation (EU) 2018/302 on addressing unjustified geo-blocking and other forms of discrimination based on customers' nationality, place of residence or place of establishment within the internal market // URL: <https://eur-lex.europa.eu/search.html?scope=EURLEX&text=2005%2F29&lang=en&type=quick&qid=1679226957778>

48. Regulation (EU) 2019/1150 of the European Parliament and of the Council of 20 June 2019 on promoting fairness and transparency for business users of online intermediation services (Text with EEA relevance) // URL: [https://eur-lex.europa.eu/legal-](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32019R1150&qid=1678620021019)

[content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32019R1150&qid=1678620021019](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32019R1150&qid=1678620021019)

49. Regulation (EU) 2021/784 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2021 on addressing the dissemination of terrorist content online // URL: [https://eur-lex.europa.eu/legal-](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32021R0784&qid=1679230516796)

[content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32021R0784&qid=1679230516796](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32021R0784&qid=1679230516796)

50. 98/257/EC: Commission Recommendation of 30 March 1998 on the principles applicable to the bodies responsible for out-of-court settlement of consumer disputes (Text with EEA relevance) // URL: [https://eur-lex.europa.eu/legal-](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A31998H0257&qid=1678619709663)

[content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A31998H0257&qid=1678619709663](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A31998H0257&qid=1678619709663)

51. Commission Recommendation (EU) 2018/334 on measures to effectively tackle illegal content online // URL: [https://eur-lex.europa.eu/legal-](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32018H0334&qid=1679230607967)

[content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32018H0334&qid=1679230607967](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32018H0334&qid=1679230607967)

52. Commission Recommendation of 4 April 2001 on the principles for out-of-court bodies involved in the consensual resolution of consumer disputes (Text with EEA relevance) (notified under document number C(2001) 1016) // URL: [https://eur-lex.europa.eu/legal-](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32001H0310&qid=1678619824756)

[content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32001H0310&qid=1678619824756](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32001H0310&qid=1678619824756)

53. CJEU C-68/93 - Shevill and Others v Presse Alliance // URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:61993CJ0068>

54. CJEU C-509/09 and C-161/10 - eDate Advertising GmbH and Others v X and Société MGN LIMITED // URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62009CJ0509>

55. CJEU C-194/16 Bolagsupplysningen OÜ and Ingrid Ilsjan v Svensk Handel AB // URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62016CJ0194>

56. CJEU C-523/10 Wintersteiger AG v Products 4U Sondermaschinenbau GmbH // URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62010CJ0523>

57. CJEU C-170/12 Peter Pinckney v KDG Mediatech AG // URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62012CJ0170>

58. CJEU C-441/13 Pez Hejduk v EnergieAgentur.NRW GmbH // URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62013CJ0441>

59. CJEU C-236/08 and C-238/08 Google France and Google // URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62008CJ0236&qid=1679228240530>

60. CJEU C-324/09 L'Oreal and Others v eBay and Others // URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62009CJ0324>

61. CJEU C-434/15 Asociacion Profesional Elite Taxi v. Uber Systems Spain SL // URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62015CJ0434&qid=1679227469067>

62. CJEU C-509/09 and C-161/10 eDate Advertising // URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62009CJ0509&qid=1674917405171>

63. CJEU C-585/08 and C-144/09 Peter Pammer v Reederei // URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62008CJ0585&qid=1674935724552>

64. CJEU C-68/93 Shevill and Others v Presse Alliance // URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A61993CJ0068&qid=1674935768483>

65. CJEU C-314/12 UPC Telekabel Wien GmbH // URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62012CA0314&qid=1679231529187>

66. CJEU C-441/13 Pez Hejduk v EnergieAgentur // URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62013CJ0441&qid=1679230904794>

67. CJEU C-523/10 Wintersteiger AG v Products // URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62010CJ0523&qid=1679230924343>

68. CJEU of 19 October 2016, Breyer, C-582/14) // URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62014CJ0582>

69. CJEU of 8 April 2014, Digital Rights Ireland and Seitlinger, C-293/12 and C-594/12) // URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62012CJ0293>

70. CJEU 13 May 2014, Google Spain and Google, C-131/12 // URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62012CJ0131>

71. CJEU 24 September 2019, C-507/17, Google (Portee territoriale du dereferencement) // URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62017CJ0507>

72. CJEU 6 October 2015, C-362/14, Maximilian Schrems v Data Protection Commissioner // URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62014CJ0362>

73. CJEU of 14 July 2005, Lagardere, C-192/04, // URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62004CJ0192>

Основна література

1. Бачинський Т. В., Радейко Р. І., Харитонова О. І. Основи ІТ-права: навч. посіб. К.: Юрінком Інтер. 2017. 208 с.

2. ІТ-право: теорія і практика / За ред. Є.О.Харитонова, О.І.Харитонової. – Одеса: Фенікс, 2017. 472 с.

3. ІТ-право. Яворська Л.С., Тарасенко Л.Л., Мартин В.М., Самагальська Ю.Я. та ін. / За заг. ред. Яворської О.С. Львів: Видавництво «Левада», 2017. 470 с.

4. Trzaskowski Jan, Savin Andrej, Lindskoug Patrik, Lundqvist Björn. Introduction to EU Internet Law. 2nd edition. Ex Tuto, 2018. 400 p.

5. EU Internet Law Regulation and Enforcement Guidelines 3/2018 on the territorial scope of the GDPR URL.:

https://edpb.europa.eu/sites/default/files/files/file1/edpb_guidelines_3_2018_territorial_scope_en.pdf

6. Savin A. EU Internet Law. 3rd edition. Elgar European Law series, 2020. 424 p.

Додаткова література

1. Атаманова Ю.Є. Захист прав інтелектуальної власності у мережі Інтернет: світовий досвід та вітчизняні перспективи. *Право та інновації*. 2014. № 3. С.7. http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1

2. Місюкевич В. І., Трушкіна Н. В., Шкригун Ю. О. Електронна комерція у глобальному цифровому просторі: нові виклики та напрями. Формування системи внутрішньої торгівлі України: теорія, практика, інновації: колективна монографія / за ред. В. В. Лісци, В. І. Місюкевич, О. М. Михайленко. Полтава: ПУЕТ, 2020. С. 150-162

3. Conflict of Laws in Intellectual Property: The CLIP Principles and Commentary. European Max Planck Group on Conflict of Laws in Intellectual Property, Oxford, Oxford University Press, 2013. 560 p.

4. Husovec, Martin: Holey Cap! CJEU Drills (Yet) Another Hole in the E-Commerce Directive's Safe Harbors. In Forthcoming, Journal of Intellectual Property Law & Practice (JIPLP). 2017, 15 p. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2843816

5. Husovec, Martin: Accountable, Not Liable: Injunctions Against Intermediaries. TILEC Discussion Paper No. 2016-012. 2016, 77 p. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2773768

6. Husovec, Martin: Injunctions Against Innocent Third Parties: Case of Website Blocking (April 27, 2013). 4 JIPITEC, 2, pp. 116-129; Max Planck Institute for Intellectual Property & Competition Law Research Paper No. 13-14. URL: <http://ssrn.com/abstract=2257232>

7. ICO Big Data, Artificial Intelligence, Machine Learning and Data Protection. URL: <https://ico.org.uk/media/for-organisations/documents/2013559/big-data-ai-ml-and-data-protection.pdf>

8. Intellectual property: Principles governing jurisdiction, choice of law, and judgments in transnational disputes. American Law Institute, Intellectual Property. 2008. 8 p. URL: <https://wipo.lex-res.wipo.int/edocs/lexdocs/laws/en/us/us218en-part3.pdf>

9. Savin, Andrej, The EU Digital Services Act: Towards a More Responsible Internet (February 16, 2021). Copenhagen Business School, CBS LAW Research Paper No. 21-04, *Journal of Internet Law*, Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3786792>

10. Wang, F. Frontmatter. In *Internet Jurisdiction and Choice of Law: Legal Practices in the EU, US and China* (pp. I-IV). Cambridge: Cambridge University Press. 2010. 276 p.

11. UNCITRAL Technical Notes on Online Dispute Resolution were adopted by UNCITRAL at its forty-ninth session in 2016. URL. www.uncitral.un.org.

Інтернет-ресурси:

Офіційний сайт ЄС. URL: <http://europa.eu.int>

Європейський парламент. URL: <https://www.europarl.europa.eu/portal/en>

Рада ЄС. URL: www.consilium.europa.eu

Європейська комісія. URL: ec.europa.eu

Суд ЄС. URL: <http://curia.europa.eu/>

Європейська Рахункова палата. URL: eca.europa.eu

Європейський Центральний Банк. URL: www.ecb.int

Інформація про законодавчий процес на офіційному сайті ЄС. URL: http://europa.eu/eu-law/decision-making/procedures/index_en.htm

База даних законодавства ЄС. URL: <http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm>

Офіційна платформа для громадськості, яка хоче в'язати участь у законодавчому процесі ЄС. URL: http://ec.europa.eu/yourvoice/consultations/index_en.htm

Центр офіційної документації ЄС. URL: publications.europa.eu

Каталоги. URL: www.europa.eu.int/libraries

Євростат. URL: epp.eurostat.ec.europa.eu

SOLVIT. URL: https://ec.europa.eu/solvit/index_en.htm

Європейський простір. URL: <http://eu.prostir.ua/>

Історичні архіви ЄС. URL: <http://www.iue.it/ECArchives/EN/Eurhistar.shtml>

Європейська служба зовнішньої дії. URL: <http://www.eeas.europa.eu/>

Представництво ЄС в Україні. URL: http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/index_uk.htm

Бюлетень представництва ЄС в Україні. URL: <http://euukrainecoop.net/>

Європейська інтеграція / Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.

URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=246396130&cat_id=223223535

Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергетики та їх державами-членами, з іншої сторони, 2014 р. URL: http://www.kmu.gov.ua/kmu/control/uk/publish/article?art_id=248387631&cat_id=223223535

Виконання Угоди про асоціацію Україною. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article%3fart_id=247749544&cat_id=247749488

Адаптація законодавства України до норм права ЄС. URL: https://minjust.gov.ua/azu_es

Акти *acquis communautaire*, перекладені на українську мову. URL: <https://minjust.gov.ua/acquis-communautaire>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри права Європейського Союзу. URL:

<https://library.nlu.edu.ua/senmk/itemlist/category/623-kafedra-prava-yevropeiskoho-soiuzu.html>